Je samozřejmým, že ovšem notář musí při tom pamatovati na možnost, že plného souhlasu se třeba nedocílí, na příkl. pro úmrtí strany neb její odpor.

Notář Jan Roubal:

Dva případy z praxe k zákonu přídělovému ze dne 15. dubna 1920 č. 311 Sb. zák. a nař.

1. Exekuce vnucenou dražbou na pozemek, přidělený dle tohoto zákona, jest nepřípustná. (Rozhodnutí nejvyššího soudu.)

Z důvodů:

Zákon nechtěl, aby vypožadovatel měl možnost pozemek proměniti na peníze, neboť přiznal mu požadovati právo jenom proto, že když ho vzdělával po dlouhou dobu jako pachtýř, aby jej mohl vzdělávati nadále jako vlastník.

Tento úmysl zákona bylo by ale možno velice snadno obcházeti, kdyby se povolila beze všeho dražba exekuční, vždyť vypožadovatel mohl by si na pozemek vypůjčiti, načež by, když by neplatil úroky, pozemek přišel do dražby, nebo dokonce byl-li s vymáhajícím věřitelem v dobrém srozumění, mohl by dáti exekučně pozemek prodati pro dluh třeba fingovaný, t. j. vymáhající věřitel by mohl býti jenom nastrčeným panákem.

Se zřetelem na věřitele dlužno si uvědomiti, že zákonodárce nezřídil dlouhodobému pachtýři právo požadovací k vůli jeho staršim nebo novějším věřitelům, aby oni tím, že pachtýř pozemky obdrží získali fond pro své uspokojení. Věřiteli se odpíráním exekuční dražby žádná křivda neděje, neboť poznámka omezení zcizení dle cit. čl. 1. č. 4. byla v knihách zapsána současně s vlastnickým právem dlužníka; vymáhající věřitel tudíž od prvopočátku, jakmile dlužník vlastnictví pozemku nabyl. o jeho nedostatku práva zcizovacího věděl, musil tedy s ním počítat a nemůže se cítiti ukřivděn. To jest prosté následek veřejné víry pozemkových knih.

Státní pozemkový úřad jest jistě k stížnosti legitimován, protože právě jemu jest vyhraženo právo, dáti k zcizení svolení a toto právo bylo povolením dražby bez jeho svolení porušeno.

2. Potomky, na něž lze převésti pozemek přidělený dle tohoto zákona, jest rozuměti též manžele. (Usnesení krajského soudu v Táboře.)

Z důvodů:

Zákon citovaný uvádí v §u 4, že svolení státního pozemkového úřadu ke zcizení není třeba, jde-li o zcizení buď mezi manžely, a nebo s rodičů na potomky. Výraz potomci svým všeobecným zněním poukazuje na to, že zákon měl na zřeteli omeziti zcizení vůbec na osoby cizí, nejsoucí ani v poměru příbuzenském ani švakrovském s dosavadními vlastníky.

Vždyť jediným účelem dočasného omezení zcizení podle §u 4 zákona bylo, aby zamezeno bylo jakékoliv vykořisťování a zneužívání zákona o drobných pachtýřích k účelu osobního obohacení. Půda měla býti přidělována jen těm pachtýřům, kteří pro sebe ji vzdělávali a ponechati hodlali a nemělo se jí dostati oněm, kteří nabyvše nemovitosti za levnou náhradu s hlediska poměrů předválečných vyměřenou, měli úmysl se značným ziskem je ihned dále zciziti. Kde tedy nemovitosti byly postupovány z rodičů na děti a nebo jiné příbuzné, omezení platiti nemělo, neboť tu o jakémkoli obcházení zákona přirozeně mluviti nelze.

V daném případě, jak z obsahu smlouvy postupní je patrno, postoupeny byly nemovitosti provdané dceři a jejímu manželu a vyhověno tak zákonu úplně. Vždyť zpravidla postupují se nemovitosti v rodině jen tomu kterému dítěti s ohledem na jeho sňatek a připisují se pak do spoluvlastnictví oběma novým nastupitelům, při čemž druhý z manželů po sňatku za osobu cizí se nepokládá.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Firma veřejné obchodní společnosti, má-li bez dodatku vyznačujícího společnost obsahovati jen jména společníků, může sice obsahovati jen rodová jejich jména ale v takovém spojení, aby zřejmě bylo znáti, že je tu více osob a nikoli jen jedna: nestačí tedy mezi dvěma jmény pouhá pomlčka.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 15. prosince 1926 R I 1105/26. Obchodní soud v Praze Firm 12571/26.)

K zápisu do obchodního rejstříku ohlásila se společenská firma pod tímto zněním »Podnikatelství staveb A—B v L.«, veřejná obchodní společnost, sídlo firmy v L., společníci A, zednický mistr v K. a B podnikatel v L., zastupovati jsou oba společníci oprávnění společně a znamenání firmy děje se tím způsobem, že pod znění firmy připojí oba společníci své podpisy.

První soud (rejstříkový) zápis povolil.

Finanční prokuratura stěžovala si do povolení, jelikož prý označení firmy A—B bez spojky »a« nebo »&« a bez dodatku »spol.« nevyhovuje.

Rekursní soud stížnosti nevyhověl, poněvadž stačí uvésti jen jména rodová a v příčině spojení těchto jmen není zákonného předpisu, takže i ten způsob, jak je navrhnut, mezi oběma jmény čárka vodorovná (pomlčka) stačí, neboť i z něho je patrno, že jde o společnost dvou osob.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu finanční prokuratury a opověď zamítl.

Odůvodnění: Jde o firmu veřejné obchodní společnosti, jejímiž veřejnými společníky jsou Josef A. a Josef B.

Dle čl. 17. obch. z. jest firmu veřejné společnosti utvořiti tím způsobem, že se v ní buď pojmou jména všech společníků neb aspoň jediného avšak s dodatkem vyznačujícím společenský poměr.

Lze přisvědčiti názoru rekursního soudu, že stačí jen uvedení jmen rodových, avšak musí se to státi takovým způsobem, aby nebylo pochybností, že jde o firmu společenskou, jak ze zákona zřejmě vychází.

Jest častým zjevem, že jednotlivec má dvě jména rodová (na př. původní a adoptivní), jichž používá současně a která rozděluje od sebe pomlkou. Vyskytne-li se tedy ve firmě jméno A—B, bez jakéhokoli dodatku vyznačujícího společnost, může vzejíti pro širší veřejnost pochybnost, jde-li o firmu jednotlivce A—B či o firmu společenskou Aa a Ba.

Firma musí však býti jasná a pravdivá, pochybnosti nevzbuzující.

Napadené usnesení není v souhlasu se zákonem, naopak odporuje zřejmě zejména smyslu předpisu čl. 17. obch. z., dovolací rekurs je proto v § 16 cís. pat. z 9. srpna 1854 č. 204 ř. z. odůvodněn a bylo proto rozhodnouti, jak se stalo. -r.

Příčí se dobrým mravům a je dle § 879 všeob. obč. zák. nicotným ujednání, že žalovaný dá žalobkyni 20.000 Kč, zřekne-li se ve sporu proti svému manželovi o rozvod manželství od stolu a lože, nároků na výživné a usnadní tak uskutečnění rozvodu.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 1. prosince 1926 Rv II 421/26.)

Ačkoli strany měly spolu známost už za svobodna, neuzavřely společného sňatku. Šla každá za jiným. Stará známost však nezanikla. Trvala dál a když žalobkyně poznala, že není šťastnou, rozhodl se žalovaný k rozvodu se svou manželkou a k uzavření nového sňatku s žalobkyní a proto tuto vyzval, aby se dala rozvést, aby rozvod usnadnila tím, že se vzdá nároků na výživné a tím že vrátí choti šperky, které ji daroval a dodal, že ji za to dá 20.000 Kč.